

Burzovní pravidla Plodinové burzy Brno,

při zamezování legalizace výnosů z trestné činnosti a financování terorismu.

Postupy a zásady Plodinové burzy Brno, které vyplývají ze zákona č. 61/1996 Sb., o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a o změně a doplnění souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen "zákon proti praní špinavých peněz").

1. Vymezení pojmů

§ 1a odst. 1 zákona proti praní špinavých peněz

Legalizací výnosů z trestné činnosti (dále jen "legalizace výnosů") se pro účely tohoto zákona rozumí jednání sledující zakrytí nezákonného původu výnosu z této činnosti s cílem vzbudit zdání, že jde o příjem nabytý v souladu se zákonem. Není přítom rozhodující, zda k takovému jednání došlo zcela nebo zčásti na území České republiky. Uvedené jednání spočívá zejména

- a) v přeměně nebo převodu majetku s vědomím, že pochází z trestné činnosti, za účelem jeho utajení nebo zastření jeho původu nebo za účelem napomáhání osobě, která se účastní páchaní takové činnosti, aby unikla právním důsledkům svého jednání,
- b) v utajení nebo zastření skutečné povahy, zdroje, umístění, pohybu majetku a nakládání s ním nebo změny práv vztahujících se k majetku s vědomím, že tento majetek pochází z trestné činnosti,
- c) v nabytí, držbě, použití majetku nebo nakládání s ním s vědomím, že pochází z trestné činnosti,
- d) ve zločinném spolčení osob nebo jiné formě součinnosti za účelem jednání uvedeného pod písmeny a), b) nebo c).

§ 1a odst. 2 zákona proti praní špinavých peněz

Výnosem podle tohoto zákona se rozumí jakákoliv ekonomická výhoda z jednání, které vykazuje znaky trestného činu.

§ 1a odst. 5 zákona proti praní špinavých peněz

Obchodem se pro účely tohoto zákona rozumí každé jednání, které směřuje k pohybu peněz nebo k přesunu majetku nebo je přímo vyvolá, s výjimkou jednání, spočívajícího v plnění povinnosti stanovené zákonem, uložené rozhodnutím soudu nebo rozhodnutím jiného státního orgánu. Obchodem se rozumí rovněž nákup, prodej nebo směna investičního instrumentu.

2. Povinnosti Plodinové burzy Brno

Podle zákona proti praní špinavých peněz, pro kontrolu Ministerstva financí a Komise pro cenné papíry, PBB zajišťuje splnění těchto povinností:

A povinnost identifikace účastníků burzovního obchodu - dále jen

Účastník,

B povinnost uchovávat stanovené údaje,

C povinnost vypracovat systém vnitřních zásad, školící programy.

D stanovuje za osoby povinné provádět identifikaci účastníka

a) osobu pověřenou k zastupování PBB k plnění oznamovací

povinnosti podle § 4

b) soukromí dohodci a makléři PBB

c) zaměstnanci PBB

2.1 Povinnost identifikace

Citace zákona č. 61/1996 sb.

§ 1a odst. 3 a 4 zákona proti praní špinavých peněz

Identifikací se pro účely tohoto zákona rozumí

a) u fyzické osoby zjištění jejího jména a příjmení, případně všech jmen a příjmení, rodného čísla nebo data narození, pohlaví, trvalého nebo jiného pobytu, jejich ověření z průkazu totožnosti, jsou-li v něm uvedeny, a dále ověření shody podoby s vyobrazením v průkazu totožnosti a ověření čísla a doby platnosti průkazu totožnosti a orgánu nebo státu, který jej vydal; jde-li o fyzickou osobu provozující podnikatelskou činnost, též zjištění její obchodní firmy, odlišujícího dodatku nebo dalšího označení a identifikačního čísla,

b) u právnické osoby zjištění obchodní firmy nebo názvu včetně odlišujícího dodatku nebo dalšího označení, jejího sídla, identifikačního čísla nebo obdobného čísla přidělovaného v zahraničí, jména, případně všech jmen a příjmení, rodného čísla nebo data narození a trvalého nebo jiného pobytu osob, které jsou jejím statutárním orgánem nebo jeho členem, dále zjištění většinového společníka nebo ovládající osoby²⁾ a identifikace fyzické osoby, která jejím jménem jedná v daném obchodu; je-li statutárním orgánem nebo jeho členem právnická osoba, zjištění její obchodní firmy nebo názvu včetně odlišujícího dodatku nebo dalšího označení, jejího sídla a identifikačního čísla nebo obdobného čísla přidělovaného v zahraničí a zjištění identifikačních údajů osob, které jsou jejím statutárním orgánem nebo jeho členem.

Ověření nebo zjištění údajů uvedených v odstavci 3 lze provést též dálkovým přenosem, jestliže je zaručena identifikace těchto dat podle zvláštního právního předpisu.[1]

§ 2 odst. 1 zákona proti praní špinavých peněz

Jestliže povinná osoba je účastníkem obchodu v hodnotě převyšující částku 15 000 EUR vždy identifikuje účastníky obchodu, pokud tento zákon dále nestanoví jinak. Není-li v době uzavření obchodu nebo v kterémkoliv pozdějším okamžiku přesná výše celého plnění známa, vzniká uvedená povinnost v době, kdy je zřejmé, že stanovené hranice bude dosaženo; je-li obchod uskutečněn formou opakujícího se plnění, je rozhodující součet dílčích plnění za dvanáct po sobě jdoucích měsíců, nejde-li o opakovanou účast na loterii nebo jiné podobné hře podle zvláštního právního předpisu.

Zaručeným elektronickým podpisem je ve smyslu zákona č. 227/2000 Sb., o elektronickém podpisu a o změně některých dalších zákonů, elektronický podpis, který splňuje následující požadavky:

- a) je jednoznačně spojen s podepisující osobou - účastníka,
- b) umožňuje identifikaci podepisující osoby ve vztahu k datové zprávě,
- c) byl vytvořen a připojen k datové zprávě pomocí prostředků, které podepisující osoba může udržet pod svou výhradní kontrolou,
- d) je k datové zprávě, ke které se vztahuje, připojen takovým způsobem, že je možno zjistit jakoukoliv následnou změnu dat.

Za obchod, s nímž je spojena povinnost PBB identifikovat jeho účastníky, se považuje:

- a) jakákoliv burzovní operace, jejíž hodnota převyšuje částku 15 000 EUR,
- b) nákup, prodej nebo směna jakýchkoliv druhů cenných papírů a jakýchkoliv derivátů různých emitentů stejnými smluvními stranami, jestliže cena, za kterou jsou cenné papíry nebo deriváty nakupovány nebo prodávány, nebo jejich hodnota stanovená podle zvláštního právního předpisu, přesahuje 15 000 EUR.

Délku období pro výpočet rozhodné částky stanovuje PBB s ohledem na typ poskytovaných služeb, stupeň rizikovosti zákazníka a na ostatní rizikové charakteristiky prováděných obchodů, při uzavření závěrkového listu obchodu - uzavření smlouvy.

PBB stanovuje povinnost identifikovat své účastníky nejpozději při uzavření závěrkového listu - kupní smlouvy upravující vztahy mezi PBB a jejím účastníkem.

2.2 Postup PBB při identifikaci účastníka.

Provádění prvotní identifikace provádí burzovní dohodce se svým klientem za fyzické přítomnosti účastníka nebo osoby jednající jménem účastníka. Identifikace může být provedena také sekretářem PBB, nebo odpovědnou osobou zaregistrovanou u Komise i mimo sídlo PBB. Tyto osoby jsou za získání všech identifikačních údajů účastníka burzovního obchodu, odpovědné.

Burzovní dohodci mají povinnost uzavřít se svým účastníkem smlouvu, ve které bude jednoznačně stanoven způsob identifikace při zadávání pokynu k provedení obchodu, který může být podán například telefonicky nebo prostřednictvím internetu (při zadání PIN, hesla apod.), aby PBB neměla problém s provedením identifikace a se získáním identifikačních údajů účastníka ve smyslu zákona proti praní špinavých peněz.

Identifikační doklady předložené účastníkem musí být platné v době uzavření smlouvy s účastníkem i v době provedení obchodu.

PBB má povinnost kontrolovat v průběhu trvání smluvního vztahu s účastníkem platnost a úplnost získaných údajů o účastníkovi a v případě změn nebo nových údajů provádět jejich aktualizaci. PBB zavazuje dohodce a pověřené osoby, ve smlouvě s účastníkem jeho povinnost oznámit změny v identifikačních údajích účastníka.

Pokud má PBB důvodné pochybnosti o dostatečné identifikaci účastníka a o platnosti nebo pravosti předložených identifikačních dokladů, odmítne uzavření smluvního vztahu s účastníkem, nebo provedení obchodu a informuje o tom FAÚ ministerstva financí.

PBB neprovede obchod v případě, že je zákonem proti praní špinavých peněz stanovena identifikační povinnost a účastníci obchodu se odmítnou podrobit identifikaci. Osoba pověřená PBB o této skutečnosti současně informuje FAÚ ministerstva financí.

Pokud je účastník zastoupen jinou osobou, identifikace se provádí předložením plné moci s úředně ověřeným podpisem majitele finančních prostředků (cenných papírů) a provede se též ověření totožnosti osoby, která účastníka zastupuje. V případě pochybností PBB doporučuje dohodcům ověřit oprávněnost tohoto zastoupení např. telefonicky přímo u účastníka.

2.3 PBB stanoví zásady přijatelnosti účastníka z hlediska:

- dostatečnosti identifikace,

- možnosti ověření identifikačních údajů,
- občanství a země sídla účastníka [2],
- občanství a země pobytu společníků právnické osoby,
- země původu obchodních partnerů,
- průhlednosti vlastnické struktury,
- původu finančních zdrojů,
- uvedení nebo neuvedení účastníka na seznamu sankcionovaných osob a osob podezřelých z podpory terorizmu,

PBB ukončí smluvní vztah s účastníkem, který by byl vyhodnocen jako osoba s vyšším stupněm rizikivosti a hrozilo by využití PBB k legalizaci výnosů z trestné činnosti nebo k financování terorizmu.

Před uzavřením smluvního vztahu s účastníkem PBB provede hloubkové prověření nového účastníka. Povinné osoby se zaměří zejména na:

- účel a důvod pro navázání smluvního vztahu mezi účastníkem a PBB
- předmět činnosti nebo zaměstnání účastníka,
- odhad předpokládané aktivity účastníka (počet a objem obchodů)[3],
- zdroj majetku účastníka,
- velikost základního kapitálu,
- vlastnickou strukturu,
- zjištění hlavních obchodních partnerů (informace požadované v tomto a předchozích bodech může finanční instituce zjistit např. z výroční zprávy, z obchodního rejstříku, z databáze informací Ariadna, nebo přímo dotazem na zákazníka finanční instituce v rámci dodržování zásady poznej svého zákazníka),
- zdroj finančních prostředků přijímaných PBB (popis původu a způsobu převodu finančních částek),
- reference nebo jiné zdroje potvrzující informace o důvěryhodnosti účastníka (pokud jsou k dispozici),
- zjištění, zda se účastníka vyskytuje na seznamu sankcionovaných osob a osob podezřelých ze spolupráce a z podpory terorizmu.

Informace získané hloubkovou kontrolou PBB uloží v účastnické složce.

Složka účastníka bude obsahovat zejména:

- smluvní dokumentaci, informace získané v souvislosti se zásadou "znej svého zákazníka" a další relevantní informace.
- Do účastnické složky konkrétního účastníka burzovního obchodu, mají přístup všechny oprávněné osoby jednající přímo s účastníkem. V účastnické složce konkrétního účastníka burzovního obchodu je uveden i aktuální stupeň rizikivosti účastníka, tak jak byl vyhodnocen během hloubkového prověřování účastníka a jak byl vyhodnocen rovněž díky dalším informacím získaným během smluvního vztahu s účastníkem. Stupeň rizikivosti účastníka může být příslušným oprávněným pracovníkům k dispozici i v informačním systému PBB. K účastníkovi je pak přístupováno podle vyhodnoceného stupně rizikivosti.

3. Stanovení rizikivosti účastníka

Plodinová burza Brno definuje kategorie účastníků, u nichž je třeba postupovat se zvýšenou obezřetností při jejich identifikaci a při provádění jejich příkazů k transakci.

PBB stanovuje provádět zvýšenou kontrolu u:

- účastníků - společností nevyvíjející ekonomickou činnost (požadované informace lze zjistit např. z výroční zprávy, z výpisu z obchodního rejstříku, z databáze informací Ariadna, atd.) ,
- účastníků s neprůhlednou vlastnickou strukturou (např. z výpisu z obchodního rejstříku ani z jiné obdobné evidence země sídla zahraničního subjektu, která není zapsána do obchodního rejstříku v České republice, a není-li v zemi sídla této zahraniční osoby taková evidence, pak z úředně ověřené společenské smlouvy nebo jiné listiny, kterou byla zahraniční osoba založena, a která obsahuje všechny její změny, nelze zjistit, kdo je společníkem účastníka (o neprůhlednou vlastnickou strukturu nejde, pokud se jedná o akciovou společnost, která obvykle nemá v obchodním rejstříku zapsány společníky a držitele akcií, informace o společnících mohou být např. součástí výroční zprávy); společníci účastníka jsou fiktivní subjekty (např. tzv. letter box company), osoby z tzv. off shore zemí nebo osoby z tzv. non cooperative countries,
- účastníků, u kterých je důvodné podezření, že účastník jedná za třetí osobu a tato třetí osoba není známa,
- účastníků s nejasným původem finančních zdrojů a účastníků, kteří deklarují původ finančních zdrojů např. jako výhru hotovosti v kasinu, obdržení daru - hotovosti, získání dědictví, atd.
- účastníků - společností sídlících v tzv. off-shore zónách a plateb směřujících do/z těchto zemí,
- účastníků, u kterých bezprostřední vlastníci nebo obchodní partneři zákazníků mají sídlo nebo bydliště v zemích, které nemají dostatečné standardy proti praní špinavých peněz, nedostatečně nebo vůbec neaplikují "40 Doporučení Financial Action Task Force on Money Laundering"[4], případně představují vysoké riziko zločinnosti a korupce,
- plateb směřujících do/z zemí uvedených v předchozím bodě.

4. Povinnost identifikace nestandardní osoby,

PBB ve spolupráci s povinnými osobami vytvoří interní seznam osob, s nimiž je zakázáno vstupovat do obchodních vztahů. Tento seznam PBB pravidelně obnovuje podle informace Komise pro cenné papíry, která pravidelně zasílá finančním institucím aktualizaci seznamu osob podezřelých z podpory a financování terorismu.

5. Povinnost identifikace při elektronickém obchodování

PBB zabezpečí prostřednictvím správce sítě přijmout taková opatření, která zabrání použití nových technologií při praní špinavých peněz.

Každý dohodce je zodpovědný za své účastníky, které fyzicky zná a získá od něj prvotní identifikaci, případně lze připustit notářsky ověřené dokumenty s identifikačními údaji, "elektronický podpis"[5].

Pokud je účastníkem zahraniční osoba a nelze provést identifikaci účastníka prostřednictvím povinných osob nutné k identifikačním údajům je možno připojit "elektronický podpis"[6] nebo notářské ověření identifikačních údajů.

PBB zabezpečuje u správce sítě ochranu systému, který znemožní bez provedení přesné identifikace účastníka disponování s finančními prostředky a investičními nástroji a eliminuje zneužití identifikačních znaků, resp. přístupových práv účastníků třetími osobami.

Účastník je oprávněn zadávat pokyny k obchodování prostřednictvím svého chráněného přístupu na WEB stránky a e-mailu. El. přístup je zabezpečen přístupovým kódem přes ochranný protokol.

PBB organizuje obchod zahraničních účastníků prostřednictvím osob oprávněných k obchodování, tzn. že každý zahraniční účastník obchodu má svého tuzemského zástupce - dohodce, který je povinen získat veškeré dostupné identifikační údaje.

6. Povinnost uchovávat stanovené údaje

§ 3 odst. 2 zákona proti praní špinavých peněz

Identifikační údaje získané podle § 1a odst. 3 a § 2, kopie dokladů, nebo výpis příslušných identifikačních údajů z nich, předložených k identifikaci a v případě zastupování originál plně moci, uchovává povinná osoba po dobu 10 let od ukončení vztahu se zákazníkem. Údaje a doklady o obchodech spojených s povinností identifikace uchovává nejméně 10 let po uskutečnění obchodu. Povinná osoba uvedená v § 1a odst. 7 písm. k) uchovává údaje a doklady po dobu nejméně 10 let, byla-li hodnota obchodu vyšší než 10 000 EUR, v ostatních případech tři roky po ukončení obchodu. Tato doba počíná běžet prvním dnem kalendářního roku následujícího po roce, ve kterém byl proveden poslední úkon obchodu známý povinné osobě.

PBB archivuje získané údaje a doklady v papírové podobě nebo na elektronických nosičích.

PBB vede účastnické složky obsahující zejména smlouvu, na základě které došlo k vytvoření smluvního vztahu (včetně případných dodatků), aktualizované identifikační údaje (včetně fotokopii identifikačních dokladů jestliže byly pořízeny), dispoziční práva s finančními prostředky nebo investičními instrumenty, podpisové vzory, informace z hloubkové kontroly účastníka, interní hlášení podezřelého obchodu (pokud byl nějaký obchod účastníka vyhodnocen jako podezřelý). Ze záznamů uchovávaných v účastnické složce musí být zřejmé kým, kdy a jakým způsobem byly tyto záznamy od účastníka získány a uloženy do účastnické složky, včetně uvedení toho kým, kdy a jakým způsobem byly tyto záznamy aktualizovány.

V rámci § 3 zákona proti praní špinavých PBB vede a uchovává evidenci:

- podezřelých obchodů oznámených FAÚ (včetně všech podkladů vztahujících se k podezřelému obchodu),
- obchodů, které povinné osoby hlásili jako podezřelé, ale které osoba odpovědná za praní špinavých peněz nevyhodnotila jako podezřelé obchody a nebyly tedy oznámeny jako podezřelé obchody FAÚ (včetně uvedení kdo v této věci rozhodl, kdy a z jakých důvodů o těchto obchodech rozhodl),
- podezřelých obchodů, jejichž provedení bylo odloženo (včetně uvedení, kdo v této věci rozhodl, kdy a z jakých důvodů o těchto obchodech rozhodl).

PBB ukládá odpovědnost za bezpečné uložení a archivaci získaných identifikačních údajů a dokladů povinným osobám:

- osoba pověřená k zastupování PBB k plnění oznamovací povinnosti podle § 4 .
- předseda Burzovní komory
- zaměstnanci PBB - mající oprávnění od Burzovní komory

7. Systém vnitřních zásad k předcházení legalizace výnosů z trestné činnosti

Burzovní komora schválila interní předpis obsahující systém vnitřních zásad, postupů a kontrolních opatření k předcházení legalizace výnosů z trestné činnosti, který obsahuje:

- určení osoby k zajišťování průběžného styku a výměně informací s Ministerstvem financí a k plnění oznamovací povinnosti podle § 4 zákona proti praní špinavých peněz (dále též "pověřená osoba"), s uvedením jména, příjmení, organizačního začlenění pověřené osoby do struktury finanční instituce a telefonického, e-mailového a faxového spojení na pověřenou osobu,
- podrobný popis procesu identifikace účastníka,

- podrobný demonstrativní výčet znaků podezřelého obchodu, vztahující se ke všem produktům a službám, které PBB nabízí včetně jejich základní charakteristiky,
 - výčet znaků podezřelého obchodu, kdy je navrhován odklad splnění příkazu účastníka,
 - pravidla pro provádění hloubkové kontroly účastníka při uzavření smluvního vztahu a pravidla monitorování obchodů účastníka, tzn. pravidla naplňování zásad "znej svého zákazníka",
 - kategorizaci rizikových zákazníků podle hlediska "přijatelnosti (rizikovosti) zákazníka",
 - postup a rozhodovací kritéria při uzavírání smluvních vztahů s rizikovými účastníky, pokud PBB disponuje informacemi o rizikovosti účastníka před navázáním obchodního vztahu, a postup v případě, že se rizikovost účastníka zvýší během trvání obchodního vztahu,
 - postup pro případy, kdy má PBB podezření nebo zjistí-li, že účastník nejedná svým jménem nebo že zastírá, že jedná za třetí osobu,
 - postup PBB od zjištění podezřelého obchodu do okamžiku doručení oznámení FAÚ ministerstva financí včetně stanovení lhůty pro vypracování interního hlášení podezřelého obchodu a způsobu přenosu informací na FAÚ ministerstva financí,
 - opatření, která zabrání hrozícímu nebezpečí, že bezodkladným splněním příkazu účastníka by mohlo být zmařeno nebo podstatně ztíženo zajištění výnosu (např. zajištění přímého spojení dohodce s pověřenou osobou, která rozhodne o odložení provedení příkazu účastníka; otázka zastupování pověřené osoby, atd.)
 - technická a personální opatření, která zajistí, aby ministerstvo mohlo vůči PBB provádět v zákonných termínech úkony podle § 6 a § 8 zákona proti praní špinavých peněz,
 - aktuální seznam států, osob a hnutí, vůči nimž jsou uplatňována sankční opatření (včetně seznamu osob podezřelých z podpory a spolupráce s terorizmem, nebo odkaz na místo, kde je uvedený seznam okamžitě k dispozici viz. část 7.8.),
 - aktuální seznam států a teritorií, v nichž nejsou dostatečným způsobem uplatňována opatření proti praní špinavých peněz (tzv. "non cooperative countries") rozšířený o země, které PBB považuje za rizikové (např. tzv. "daňové ráje"),
 - systém uchovávání identifikačních údajů o účastnících a údajů o obchodech spojených s povinností identifikace,
 - mechanismus, který umožní údaje uchovávané podle § 3 zákona proti praní špinavých peněz zpřístupnit ministerstvu a Komisi,
 - systém školení zaměstnanců v problematice praní špinavých peněz,
 - kontrolní pravidla naplňovaná jednotlivými kontrolními úrovněmi v oblasti praní špinavých peněz (burzovní dohodce, makléř, zaměstnanec PBB, oprávněná osoba),
 - organizační opatření a postupy sloužící k zajištění plnění povinnosti mlčenlivosti stanovené v zákoně proti praní špinavých peněz,
 - organizační opatření a postupy sloužící k efektivnímu fungování pověřené osoby a všech opatření proti legalizaci výnosů z trestné činnosti
 - organizační opatření a postupy sloužící k efektivnímu fungování interního auditu v rámci PBB při prověřování opatření proti legalizaci výnosů z trestné činnosti,

7.1 Postavení a úloha pověřené osoby

PBB stanovuje pověřenou osobou člena statutárního orgánu Burzovní komory.

Pověřená osoba má postavení a přístupová práva pověřené osoby a má přístup ke všem informacím týkající se vztahů s účastníky.

7.2 Povinnosti a odpovědnosti pověřené osoby:

- přijímat a analyzovat přijatá Interní hlášení podezřelého obchodu s cílem vyhodnotit zda se skutečně jedná o podezřelý obchod,
- předávat Oznámení podezřelého obchodu FAÚ ministerstva financí nejpozději do 5 kalendářních dnů od zjištění, resp. provedení podezřelého obchodu,
- v případě nebezpečí z prodlení informovat o podezřelém obchodu okamžitě FAÚ ministerstva financí a zjišťovat, zda je nutné zajistit odklad splnění příkazu,
- zjišťovat čas přijetí oznámení na FAÚ ministerstva financí[7] a v případě, že je nutné zajistit odklad splnění příkazu, sdělit tuto skutečnost pracovníkovi, který zpracoval Interní hlášení podezřelého obchodu a předsedovi burzovní komory PBB,

- informovat předsedu Burzovní komory (v případě nepřítomnosti předsedy představenstva jinou určenou osobu - např. určeného člena BK) o informacích postoupených FAÚ ministerstva financí,
- vést evidenci Interních hlášení podezřelého obchodu přijatých v rámci PBB (včetně uvedení kdo v této věci rozhodl, kdy a z jakých důvodů o těchto obchodech rozhodl),
- vést evidenci Oznámení podezřelého obchodu odeslaných FAÚ ministerstva financí PBB (včetně uvedení kdo v této věci rozhodl, kdy a z jakých důvodů o těchto obchodech rozhodl),
- vést evidenci Interních hlášení podezřelého obchodu, které pověřená osoba nevyhodnotila jako podezřelé obchody a které proto nebyly odeslány FAÚ ministerstva financí (včetně uvedení kdo v této věci rozhodl, kdy a z jakých důvodů o těchto obchodech rozhodl),
- vést evidenci odkladů splnění příkazu účastníka,
- zabezpečit archivaci veškeré dokumentace týkající se podezřelých obchodů PBB,
- zabezpečit zpřístupnění identifikačních údajů o účastnících a obchodech podléhající identifikační povinnosti FAÚ ministerstva financí a Komisi,
- vést jednání s FAÚ ministerstva financí a Komisí v souvislosti s ochranou finanční instituce před praním špinavých peněz a financováním terorismu,
- sledovat aktuální vývoj v oblasti praní špinavých peněz (zejména sankcionované a rizikové subjekty) a Doporučení Financial Action Task Force on Money Laundering a ostatních mezinárodních organizací činných v oblasti boje proti praní špinavých peněz,
- společně s compliance sleduje soulad vnitřních předpisů PBB a platných legislativních předpisů,
- zabezpečovat provádění vstupních školení všech nových zaměstnanců v problematice praní špinavých peněz a financování terorismu,
- zabezpečovat provádění každoročních školení zaměstnanců a osob oprávněným k burzovním obchodům, kteří se při své práci mohou setkat s praním špinavých peněz, v problematice zamezení zneužití finanční instituce k legalizaci výnosů z trestné činnosti,
- vést záznamy o tom, kteří zaměstnanci a osoby oprávněné k burzovním obchodům absolvovali školení a v jakých termínech.

7.3 Pravomoci pověřené osoby v rámci PBB:

- vyžadovat veškeré informace a kopie dokladů týkajících se obchodů prověřovaných z podezření na praní špinavých peněz,
- vyžadovat součinnost od všech povinných osob v rámci PBB.

Pověřená osoba předloží jednou ročně Burzovní komoře zprávu hodnotící oblast prevence legalizace výnosů z trestné činnosti ve finanční instituci s uvedením zjištěných nedostatků a vyhodnocením rizik, která z nich vyplívají.

Zpráva bude obsahovat zejména:

- zhodnocení, zda PBB dodržela všechna ustanovení zákona proti praní špinavých peněz,
- informace o veškerých opatřeních, které v minulém období PBB přijala v oblasti praní špinavých peněz,
- informace o počtu interních hlášení podezřelého obchodu v rámci PBB
- informace o počtu oznámení podezřelých obchodů zaslaných FAÚ ministerstva financí.

8. Povinnost každoročního proškolení zaměstnanců

§ 9 odst. 6 zákona proti praní špinavých peněz

Povinná osoba zajistí nejméně jedenkrát v průběhu 12 kalendářních měsíců proškolení zaměstnanců, kteří se mohou při výkonu své práce setkat s podezřelými obchody. Školící programy se zaměří na způsoby zjišťování podezřelých obchodů a na uplatňování postupů podle tohoto zákona.

Burzovní komora ukládá pověřené osobě sestavit plán školení. V rámci školení budou osoby oprávněné k burzovnímu obchodování informovány o změnách v zákoně proti praní špinavých peněz a v interním předpisu obsahujícím systém vnitřních zásad proti praní špinavých peněz.

9. Proces vyhodnocování podezřelého obchodu uvnitř PBB

Při vyhodnocování podezřelého obchodu uvnitř PBB je volen následující postup:

Základní odpovědnost za sledování obchodních transakcí účastníka spočívá na dohodci, který průběžně sleduje objemy, charakter, četnost a právní důvod obchodů uskutečňovaných účastníky. Do účastnické složky účastníka mají přístup všichni dohodci jednající přímo s účastníkem. Na sledování neobvyklých charakteristik účastníkem uskutečňovaných obchodů se podílí rovněž informační systém PBB.

Pokud dohodce vyhodnotí obchod jako podezřelý, okamžitě kontaktuje pověřenou osobu..

Dohodce konzultuje podezřelý obchod s pověřenou osobou Pokud je obchod vyhodnocen jako podezřelý, dohodce vyplní formulář "Interní hlášení podezřelého obchodu" v němž uvede:

- identifikační údaje dohodce a PBB, který oznamuje podezřelý obchod,
- identifikační údaje účastníka, kterého se oznámení týká, příp. identifikační údaje osoby, která jedná jménem účastníka, kterého se oznámení týká,
- popis předmětu a podstatných okolností uzavření obchodu,
- datum.

Pověřená osoba vyhodnotí přijaté hlášení podezřelého obchodu. V případě důvodného podezření, že se jedná o podezřelý obchod, pověřená osoba rozhodne, zda u obchodu hrozí nebezpečí, že bezodkladným splněním obchodu by mohlo být zmařeno nebo podstatně ztíženo zajištění výnosu. V případě, že hrozí nebezpečí, že bezodkladným splněním obchodu by mohlo být zmařeno nebo podstatně ztíženo zajištění výnosu je obchod odložen a okamžitě oznámen FAÚ ministerstva financí telefonicky, e-mailem nebo faxem. O této skutečnosti informuje pověřená osoba dohodce.

Pokud nebezpečí zmaření nebo ztížení zajištění výnosu nehrozí, dá pověřená osoba pokyn dohodci k provedení obchodu.

Obchod, který pověřená osoba vyhodnotí jako podezřelý, oznámí na formuláři Oznámení podezřelého obchodu, včetně kopií dokumentace vztahující se k obchodu, FAÚ ministerstva financí do 5 kalendářních dnů od provedení obchodu.

Po odeslání na FAÚ ministerstva financí oznámí pověřená osoba tuto skutečnost dohodci, který tento podezřelý obchod nahlásil.

10. Seznamy subjektů podezřelých ze spolupráce s terorismem

PBB, na základě doporučení Komise, monitoruje výše uvedené seznamy sankcionovaných subjektů, aby podle uvedeného seznamu osob aktualizovala interní seznam sankcionovaných osob.

PBB, na základě doporučení Komise, vede seznam osob podezřelých ze spolupráce s terorismem a z podpory terorismu nebo odkaz na místo, kde je tento seznam okamžitě k dispozici, jako příloha interního předpisu obsahujícího systém vnitřních zásad finanční instituce proti praní špinavých peněz.

O aktualizaci seznamu subjektů podezřelých z podpory terorismu jsou finanční instituce, i PBB, informováni Komisí, obvykle prostřednictvím elektronické pošty.

Aktualizace, změny a doplnění v seznamu osob podezřelých ze spolupráce a z podpory terorismu, který PBB vede jako přílohu systému vnitřních zásad proti praní špinavých peněz není nutno zasílat FAÚ ministerstva financí. Pokud ovšem PBB během prověřování výskytu osob podezřelých z podpory terorismu ve finančních a obchodních databázích PBB identifikuje tyto podezřelé osoby, musí o tom okamžitě učinit oznámení FAÚ ministerstva financí a Komisi.

PBB začleňuje na základě doporučení Komise, do systému vnitřních zásad aktuální seznamy:

- států, vůči nimž jsou uplatňována sankční opatření,

- aktuální seznam zemí a teritorií, v nichž nejsou dostatečným způsobem uplatňována opatření proti legalizaci výnosů z trestné činnosti,
- států, které finanční instituce považuje za rizikové (např. tzv. daňové ráje, "off shore" země, nebo země, jejichž občané jsou ve zvýšené míře v ČR spojováni s organizovaným zločinem a jinou trestnou činností).

Pokud PBB provádí obchod, kde se vyskytuje subjekt, který má bydliště nebo sídlo (příp. společníky, hlavní obchodní partnery) v zemích ze seznamu tzv. non cooperative countries nebo ze seznamu off shore zemí, neznamená to automaticky, že se jedná o podezřelý obchod a že PBB musí tento obchod ohlásit FAÚ ministerstva financí. Výskyt subjektu z výše uvedených seznamů zemí je nutno vyhodnotit jako "riziková charakteristika" a subjekt se tak zařadí do skupiny rizikových zákazníků. Podezřelým obchodem, který se hlásí FAÚ ministerstva financí se pak daný obchod stává, pokud se u tohoto znaku vyskytují současně ještě jiné podezřelé okolnosti.

Pokud PBB provádí obchod, kde se vyskytuje subjekt, který je na seznamu osob podezřelých ze spolupráce s terorismem, je PBB povinna tuto skutečnost neprodleně oznámit FAÚ ministerstva financí.

11. Kontrolní mechanismy v rámci PBB

PBB stanovuje na základě doporučení Komise povinnost členům Burzovní komory kontrolovat důsledné dodržování povinností stanovených zákonem proti praní špinavých peněz a systémem vnitřních zásad proti praní špinavých peněz.

Burzovní komora:

- Prověruje, testuje a vyhodnocuje efektivnost a funkčnost systému opatření k předcházení legalizace výnosů z trestné činnosti,
- Ověřuje soulad interního předpisu obsahujícího systém vnitřních zásad finanční instituce s platnými právními předpisy,
- V případě zjištění nedostatků navrhuje provedení změn opatření proti praní špinavých peněz, provedení změn v interním předpisu obsahujícím systém vnitřních zásad proti praní špinavých peněz, případně v dalších interních předpisech, zdokonalení informačního systému, zdokonalení školícího systému apod.

Burzovní komora projedná případné vzniklé nedostatky ve fungování systému proti praní špinavých peněz ve své zprávě a následně přijme opatření k jejich odstranění.

[2] viz. Příloha č. 1 Seznam zemí, které nemají dostatečnou ochranu finančního systému před zneužitím k legalizaci výnosů z trestné činnosti podle Financial Action Task Force on Money Laundering (tzv. non-cooperative countries). Národnost či etnický původ zákazníka nemohou být kritériem pro poskytování služeb finanční institucí.

[3] Např. investiční společnosti sledují u podílníků charakter a objem jimi běžně realizovaných obchodů s podílovými listy a četnost a rozsah určitých vybočení z tohoto běžného režimu.

[4] Financial Action Task Force on Money Laundering (FATF) vydává a aktualizuje dokument "The Forty Recommendations" obsahující doporučení pro boj proti praní špinavých peněz, dostupný na www1.oecd.org/fatf

[5] Možnost použití dálkového přenosu dat pro provedení identifikace zákazníka je zmíněna rovněž v části 5 tohoto materiálu.

[6] Možnost použití dálkového přenosu dat pro provedení identifikace zákazníka je zmíněna rovněž v části 5 tohoto materiálu.

[7] Důležité pro dodržení lhůty 24 hodin od přijetí oznámení FAÚ ministerstva financí. Tato lhůta se vztahuje na odklad splnění příkazu klienta v případě, že bezodkladným splněním by mohlo být zmařeno nebo podstatně sníženo zajištění výnosu.